

Pol Ina Giruma Karena Timoti

Kurina

(1 Timothy)

Vonaviakova

Timoti ina dobu na Eisiya Maina ma ina maduwa na Jiu wavine ma ina mamai na Grik tomowa. Tuna na yaragina ma Keriso ivi~tumaghaneɪ da Pol yavata ibababa ma Bada varana idimadimeɪ. Pol ina giruma karena Timoti kurina na nota aroba isisiyeɪ.

Sago na ivona da Timoti ita~kitaruvai iyamna vibeyebeyena vibero Keresiyana kamosiyai ituputupuwa. Vibeyebeyena na Jiu ma kupuna damsi i kiki ivi~kiiwawai. Ma ivi~tumaghana da bera kudubina dobuwai takitakitai ma tavovotovoni, tupuwita yavata, peyarina na berona kavakava. Ivonavona da iyavo kava bera aroba ina~berai na ti damsi kava yawasa makamakii nonowina ina~viiya. Berasi na weni, akova gavugavuna gwabisiyai, vavai ma siya viya ke ina~kani, ma bade ke ina~tavine.

Ma kana viruwa na Pol igituma Timoti kurina da ikikava vokavara ketana maninina iti~beyebeyena ma ikikava Keresiyana kii koyakoyagha ita~vinesi. Ivona da iyavo kava Keresiyana ini~badesi bo ini~vitesi na i yawasa na maninina kavakava.

Ma turinai Pol, Timoti ivonaverei da ikikava ita~biga bubuna Yesu Keriso kubiine ma aviyavisina kava ita~berai wawaya bogii ma bogiiyai Keresiyana kamosiyai kurisi.

Pol ina nota weni nakanani irereghi.

Sapta 1:1-2 Giruma ivotawei.

Sapta 1:3 da ku 3:16 Vokavara maninina ma ikikava Keresiyana kii koyakoyagha ina~vinesi.

Sapta 4:1 da ku 6:21 Timoti ivonaverei da ikikava ita~biga.

1 ¹Taku Pol agirugiruma. God na kata Viviyawa ma bade Yesu Keriso^a titumaghanei. Ma ivi~ruwa rewapana ivereku da taku Yesu Keriso ina aposol.

²Kiwa kiiwa, Timoti kurim. Am vitumaghana kubiine, tam natuku vaghata.^b

Ainowi Mamai God ma Yesu Keriso ita Bada kurisi da i agabiibai, i vikamyuyuwa ma i nuwanuba ina~verem.

Vibeyebeyena vibero wawayisi ita~kitaruvisi.

³Rorova avomiiri ku Masedoniya dobuna na sisiya bagibagina kurim atere da Epesas kwanatuna kamonai kuta~makai. Nani dobunai wawaya viya vibeyebeyena vibero ibeyebeyena, tuna kubiine avonem da gwabisiyai kuta~makai ma kuta~vonesi da ita~voterei. ⁴Giu gurigurisi ma i kaekiki mau kii vava isisiyei enenae da ti mani kamosiyai ikawapata. Kevonesi da ina~voterei, tuna na ke God ina biga. God titumaghanei da ina biga takova bubuni. ⁵Aku sisiya bagibagina avereverem da turaturata ini~nuwaviinavivirana. Nuwaviina ina keta na weni. Damina taviyiya da meni berana na berona ma meni berana na biibiina na biibiina kavakava taberai. Ma nuwanuwata yagharinai Keriso titumaghana bubuni. ⁶Ma nani vibero wawayisi keta vaghata ivi~wapai ma sisiya wapawapa eberabera da isiwana. ⁷Ekayokayowei da Moses ina vonaviyoyovana iti~beyebeyena. Ma ke ita~vivinimaya, isisiya ma ke itakovi da aviyavisina isisiyei.

⁸Takovi da Moses ina vonaviyoyovana na biibiina maranai wawaya ina~nunura bubuni. ⁹⁻¹⁰Ma bade takovi da Moses ina vonaviyoyovana na ke wawaya maninisi kubiisi ma beroberosi kubiisi iterei. Ti damsi na kawakiikiisi ma kayotiranisi. Ti na God ke ita~vivotumaghanei ma berabero eberabera. Ti na ke vovokaravisi ma God ibarei. Ti mani i mamai mau ma i maduwa mau bo wawaya wapawapa ikiivunuwana. Ti na ipekana wapawapa ma tavine ketana maninina ivoterei da vimogo ma viputona eberabera. Ti na wawaya ipatupatumisi ma igimaresi da i sleiv. Ti na viviberosi ma i vonakiiyapa bagibagisi etereterei na mara nonowa ikiigiyeyi. Ti na imamatara bero, ma bera peyarisi eberabera da vibeyebeyena kiimatanina ke ita~kivikivini. ¹¹Ma God ivi~tumaghaneku da kana kadara kubiine nani vibeyebeyena kiimatanina ati~beyebeyena. Ma Keriso varana biibiina kuriku ivi~damani da ata~dime.

God ina agabiibai Pol kurina.

¹²Ita Bada Yesu Keriso aikiikiwei da aku biga kubiine rewapana ivereku. Ma aikiikiwei da ivi~tumaghaneku ma ivineku da kubiine

^a 1:1 *Keriso*: Grik damsi gamosi evonavona bo 'Keriso' ma Hibru damsi gamosi evonavona bo 'Mesaya.' Ivi~ruwa iyamna 'God ina Vivinevine Wawayina.' ^b 1:2 Apos 16:1

ata~biga. ¹³Namanaki karenai avi~avaberowei, akayoghakighakiyei, ma avi~agaberowei, ma kegha da ivi~kamyuyuweku, iyamna aku vitumaghana kegha da ke atakovi aviyavisina aberabera. ^c ¹⁴Ita Bada ina agabiibai irakata kirakai kuriku da Yesu Keriso gwabinai vitumaghana ma nuwaviina apanani. ¹⁵Vonavaghata nuwanuwata kudubina tivaghinei ma titumaghanei. Ma vonavaghata na weni, Yesu Keriso ipisi ku dobu berabero wawayita iti~yawasita kubiine. Ma taku na abero kirakai, ¹⁶ma kegha da God ivi~kamyuyuweku. Ina kayowana da Yesu ina nuwanuba ati~debei waway kurisi, tuna kubiine taku, berabero tomowiku, ivi~kamyuyuweku da ati~matakira waway kurisi. Waway ita~kitiku ma Yesu iti~tumaghanei ma yawasa makamakii nonowina ita~viia. ¹⁷Vokavakavara ma vigheghena Kiivavo Ghamana kurina. Tuna makamakii nonowina, ke meyani ina~rabobo. Ke kovokovoghina da matatiyai takitai ma tuna kava na God vaghata. Mara nonowa waway ini~ghegheni ma ina~vokavakavari. Amen.

¹⁸Natuku Timoti, aitungaghanem da aku sisiya kuna~kivini. Rorova peroperoveta kam sisiya God gwabinai iviia na ivonem, ma bade avonavona meyem. Ma nani sisiyisi na am kapiya, tepanai kuni~ghaviya bubuna God varana biibiina kubiine. ¹⁹Ma nuwanuwam yagharinai am vitumaghana kevokikini, damina kuna~viia da meni berana na berona ma meni berana na biibiina na biibiina kavakava kuna~berai. Waway viya weni berasi ibarei, tuna kubiine i vitumaghana ivi~beroi. ²⁰Wawayisi kamosiyai na Haimeneyosi ma Ariksanda. Namada Seitan ku imana ateresi da kovogha ina~viia. Gwabinai akova ina~viia da God ke ini~avaberowei.

Ikikava kata~vokavara.

2 ¹Vaghina, aku sisiya ghamana na weni. Kona~nipowana God kurina, koni~nowi da ini~vitemi, ma koni~nowi waway kudubina kubiisi, ma God koni~kiikiwei. ²Ma bade kona~nipowana kiikiivavo ma babada ghamaghamasi kubiisi da nuwanubiiyai ma pikatiyai tamakai. God kurina tavopepeta ma ti waway bubuna. ³Tanipowana babada kubiisi na tuna bera biibiina God kata Viviyawa ku matana. ⁴Ina kayowana da waway kudubita iti~yawasita ma vonavaghata katakova bubuni. ⁵God na sago kava. Ma waway ma God kamopotiyai na tetete waway sago emakamakai da ivi~sagota. Tuna wawayina na Yesu Keriso, ⁶ma peyarita kubiita ivere meyei. Rabobo ma berabero ivovotanita na Yesu igimarataweta. Marana vaghata inekiibau na God ivi~debei da ina kayowana da waway kudubita iti~yawasita. ⁷Tuna kubiine God ivineku da taku aposol, da varana biibiina ata~dimei kupuna wawayisi kurisi

^c 1:13 Apos 8:3, 9:4-5

ma ati~beyebevena da sisiya vaghata iti~tumaghanei. Vonavaghata avonavonemi, ke ata~vivibero.^d

⁸ Aku kayowana da tomotomowa maninisi ina nipowana, ma maranai ina~nipowana na imasi ina~ruepai ma nani kamoni ke sago nuwapughu bo vikawapata ina~makai. ⁹ Ma bade aku kayowana da wivine ke ina~kayovigesiro. Ini~gara bubuna ma ke gara miiyanisi ghamaghamasi ini~kote. Uyawisi ke ina~piro vigayagaya ma ke tinayodi ere gold bo posaru ere pels ini~kote.^e ¹⁰ Wivine iyavo kava God evovokavakavari na bera biibiisi ita~berai da wawaya iti~gheghenisi, ke kii gara bo kii tinayodi bo kii posaru kitana kubiine. ¹¹ Ma wivine kurisi kuni~beyebevena na ini~yanota ma ina~vopepeta. ¹² Ma taku na ke ata~vivivaghinei da wivine tomotomowa ina~ghekuyowesi bo ini~beyebevena kurisi. Ti na ini~yanota. ¹³ Konotai da God, Adam iyamoni ma murinai Eve iyamoni.^f ¹⁴ Ma bade ke Adam sisiya vibero iti~tumaghanei, Eve mota ina sisiya ivi~tumaghanei da God ina sisiya bagibagina ivi~kiiyiiyei.^g ¹⁵ Ma wivine ini~tuwa na natunatusi ina~koyagha bubunisi ma mara nonowa i yawasa na maninisi. Ma ere vitumaghanisi ma ere nuwaviinisi ina~makamakai na God ini~yawasisi.

Keresiyana kii vinoraveraveyana.

3 ¹ Ma sisiya sago ana~vonem, sisiyina na vonavaghata. Iyavo kava ekayokayowei da ekalesiya iti~badesi, ma Keresiyana iti~noravesi na nota biibiina iviia. ² Ma wawaya kuna~vinei da Keresiyana ini~noravesi^h na kekitai da gwabinai berona kegha, ma kawana sago kava, nota manininai ini~potepote meyei, ma kana vava biibiina. Nuwabiibiyai numataya ina~tinariyariyesi ina ku numa. Ma bade kovokovoghina da ini~beyebevena bubuna.ⁱ ³ Tuna na ke umaneghaneghana, ke nuwapughupughuna bo kayakayayina ma nuwanuba wawayina. Ma mane ke ina~kirorowei. ⁴ Kawana ma natunatusi ina~koyagha bubunisi, ma bade natunatusi na vovopepetisi ma vovotekatekasi, ⁵ iyamna tomowa kawana ma natunatusi ke ina~koyagha bubunisi na ke kovokovoghina da God ina wawaya ina~koyaghisi. ⁶ Ma Keresiyana kii vinoraveraveyana na namadani kava Yesu ita~vivotumaghanei. Wawaya wekarakava vitumaghana ivi~karei na ke kuna~vinei. Mikeda kuta~vinei na ita~kayotata na God kovogha ita~verei. Tuna nakanani ma Devil ikikava ikayotata na kovogha ipanani. ⁷ Ma bade Keresiyana kii vinoraveraveyana kana vava ina~biibai iyavo kava ke iti~tumaghana kamosiyai. Kana vava berona na iyavo kava ke

^d 2:7 2Tim 1:11 ^e 2:9 1Pit 3:3 ^f 2:13 Gen 2:7, 21-22 ^g 2:14 Gen 3:1-6

^h 3:2 Keresiyana ini~noravesi. Kanuma ina ku nevanewa Keresiyana ekoyakoyaghisi.

ⁱ 3:2-7 Tait 1:6-9

iti~tumaghana na ini~avaberowei da ina~peku ma Devil ina ku poko
ina~kona.

Keresiyana kii koyakoyagha.

⁸Ma bade Keresiyana kii koyakoyagha biibiisi ina~makai. Ti damsi na iti~wawaya manini, sisiya vibero ke iti~sisiyei, ma wain ke ituma kirakiiyei, ma mane ke ita~kirorowei. ⁹Ti na nuwanuwasi yagharinai God vonana vaghata ini~tumaghanei. ¹⁰Kunona i yawasa kuna~kita bubuni da vaghina bo kegha. Mikeda vaghina na kuna~vinesi da Keresiyana kubiisi ina~vobigabiga. ¹¹Ma Keresiyana kii koyakoyagha kakawasi na bade nakanani, ti na wawaya maninisi, ke ita~viviyanuwe, ke itumuma neghanegha, ma kovokovoghina da kuni~tumaghanesi da i bera kudubina ina~bera bubuni. ¹²Ma Keresiyana kii koyakoyagha na kawana sago kava ma kuna~kitai da kawana ma natunatuna ekoyakoyagha bubunisi. ¹³Ma ina biga ina~bera bubuni na wawaya ini~ghegheni. Ma kana vava biibiina kubiine taraboga ina~panani da ina nota ini~rewapana ma ikikava Yesu Keriso itumaghanei na ini~debei wawaya kurisi.

Vibeyebeyena ghamana.

¹⁴Anotanotai da mara gisina kava na ana~pisi da ana~kitim, ma kegha da weni sisiyisi agirugiruma kurim, ¹⁵iyamna mikeda ana~vivinevira na weni girumina ini~akovim da ikikava tota God ina wawaya kata~makai, tota ekalesiya na God yawayawana ina rakaraka. Ma tota vitumaghana damta na nakanani ma vonavaghata kana kowora bo kana oga. ¹⁶Vonavaghata, God ina nota ghamaghamasi ma gavugavusi iyamsi irakata, ma notasi na weni.

Ivi~wawayota da viyota ikotei,

Ma Kanuma Vovokaravina ivi~debei da tuna na vonavaghata,

Ma bade aneya matasiyai ikitai.

Ma kana vava dam ma dam kamosiyai wawaya idimeyi,

da dobu ku kudubina ivi~tumaghanei,

ma God iviitawei da ighae ku kunuma da kana kadara kamonai emakamakai.

Vibeyebeyena vibero wawayisi.

4 ¹Kanuma Vovokaravina ivi~debei da karako ina~nena da Yesu ina vovira kana ku mara na nani kamonai wawaya viya vitumaghana vaghata ina~voterei ma kanuma viviberosi ina~kivinisi ma i vibeyebeyena vibero ina~votekatekei. ²Nani vibeyebeyena na

j 3:8 Kii koyakoyagha. Tupuwa ina ku nevaneva Keresiyana ekoyakoyaghisi.

wawaya miiruwawasi ma viviberosi gwabisiyai epipisi. Ti wawayisi berabero ibera kirakiiyei da karako nuwanuwasi gudugudusi. Ma ke sago damina ita~viiviiya da aviyavisina eberabera na biibiina bo berona. ³Ma bade sisiya bagibagisi etereterei da wawaya ke ina~tavine ma vavai ma siya voviyavina kava ina~kani. Ma kegha da God vavai ma siya kudubina iyamoni da iyavo kava itumaghane ma vonavaghata iakovi na ere nipowanisi ini~kiikiwa ma ina~kam. ⁴Aviyavisina kudubina God iyamoni na biibiina, ke tabarei. Ma aviyavisina taviiviiya na tanipowana ma tikiikiwa God kurina, ⁵iyamna vonana ma nipowana tepanai na God ini~biibiini.

Yesu Keriso ina bigabiga biibiina.

⁶Iyavo kava itumaghana na weni sisiyisi kevi~damani kurisi. Nakanani kuna~berai na tam Yesu Keriso ina bigabiga biibiim. Vitumaghana ina vonavaghata kamoni kugogo ma vibeyebeyena maninina kukivini da karako nota magura kuviiya. ⁷Ma giu katamanisi ma wivine moramorapisi kii varagutugutu viviberosi na keveruvuvurei. Mara nonowa kevi~beyebeyena meyem da tam na God ina wawaya kiimatanim. ⁸Tupuwim kekoyagha bubuni ma ini~dagudagu kirakai da ini~rewapana, tuna na bera biibiina. Ma kanumim kevi~beyebeye bubuni da God ina kayowana kava kuna~berai, tuna berana na ibiibii kirakai. Kuna~berai da kanumim ini~rewapana ma ini~vitem da am yawasa dobuwai ina~biibai, ma ku tepana rabobo murinai na am yawasa ina~biibii kirakai. ⁹Weni sisiyisi na vonavaghata, nuwanuwata kudubinai tivaghinei ma titumaghane. ¹⁰Tipaparana ma tabiga kirakai, iyamna ita nota kudubina God makamakii nonowina kurina tatereterei. Tuna na kata Viviyawa ma iyavo kava itumaghane na ini~yawasisi.

¹¹Weni vibeyebeyenina kevi~damani wawaya kurisi ma sisiya bagibaginai kevonesi da ina~kivini. ¹²Tam yaragim ma kegha da ke kuni~vaghinei da wawaya ina~tereoruwem. Am sisiya, am bera, am nuwaviina, am vitumaghana, ma am yawasa kudubina na maninina kavakava na nakanani kevi~matakira vitumaghana damsi kurisi. ¹³Karakava ana~pisi. Kuna~koyakoyaghiku ma kamoni na wawaya kurisi God vonana kuna~viviavi, kuna~vibeyebeyena ma kuna~dimadima. ¹⁴Ma kam puyo ke kuni~notawapei, nani puyona peroperoveta ivivi~sisiyei ma vinoraveraveyana kudubisi imasi ku tepam iterei na Kanuma Vovokaravina iverem. ¹⁵Ma avonavonem da weni bigasi na am nota kudubinai keberai. Kevere meyem da wawaya matasiyai ina~kitim da tam biga biibiina keberabera. ¹⁶Kekitaruvim, ma bade am vibeyebeyena kekitaruvai. Mara nonowa weni nakanani kuna~berabera da tam ma iyavo kava iyanem na mara damoni nuwapoya ghamana kona~veruvuvurei.

Ikikava vitumaghana damsia ita~koyagha bubunisi.

5 ¹Tomowa magurina ke kuna~yeghai. Kevona pikapikei, keberai da tuna nakanani ma am mamai vaghata. Ma tomotomowa yarayaragisi keberisi da ti na varevaresim. ²Wivine magumagurisi keberisi da nakanani ma am maduwa. Ma wivine vusi na nota manininai kevi~novunovunesi.

³Kwapukwapura kiikayokayosi ma vivikamyuyuwisi na kovi~vitesi ma kovopepetisi. ⁴Ma kwapura ere natunatuna bo tuputupuna na ti damsia i biga da kwapura ina~koyaghi. Magurisi ikoyaghita na bade takoyaghisi. Wawaya itakovi da Keresiyana ita biga da ita rakaraka takoyagha bubunisi. Nani bigana ini~nao ma God ku matana na bera biibiina. ⁵Ma kwapura kiikayokayona ina kina kava, kana koyakoyagha kegha na nani kwapurina ina nota kudubina God kurina etereterei da mara nonowa, mariyai ma didibara, eniponipowana da God ini~vitei. ⁶Ma mikedada kwapura sago tupuwa yawasina inuwabiibiyei na tupuwina yawayawana ma kanumina na namada irabobo. ⁷Weni sisiyisi vitumaghana wawayisi kevonavinotisi da ina~kivina bubuni da ke sago ina~bera beroi da wavuna ina~kavari. ⁸Meni wawayina kawana ma natunatuna ma kana moramorapa ke ita~koyagha bubunisi, tuna na Keriso ibarei. Ibero da wawaya ke iti~tumaghana, ma ibero kirakai da vitumaghana wawayina ina rakaraka ke ita~koyakoyaghisi.

⁹Kwapura kana madegha 60 ma ku tepana na vaghina, meni dobunai kwapukwapura kii vava kugiruma na kana vava nake keterei da ekalesiya gwabisiyai vivita ina~viiya. Ma kokitai da nani kwapurina na itavine da mara sago kava, ¹⁰ma kana vava biibiina. Bera biibiisi eberabera, natunatuna ikoyagha bubunisi, nuwabiibiyai numataya etitinaryariyesi, Kerisiyana turaturana kaesi ekowakowa, wawaya i nuwapoya avai na ivitesi ma everevere meyei da bera biibiisi kava eberabera.

¹¹Ma wivine vusi kwapukwapurisi kii vava ke kuna~giruma da vivita ina~viiya, iyamna karakava tupuwa ina kayowana ini~badesi na bera wapawapa ina~berai. Nakanani ina~berai na i vonakiiyapa bagibagisi Keriso kurina iterei na ini~kiigiyei da i vitumaghana ini~beroi. ¹²I vonakiiyapa bagibagisi ini~kiigiyei na God ku matana ti na berabero ibera. ¹³Ma bade kwapukwapura vusi na ina~baba wapawapa, vinumarugenara ma ku tepana na ina~vivianuwe ma wawaya kurisi ini~yaranatitirana da ku kamosi ina~ru. Ma wawaya ti mani i bera ita~kitakuyowei ma kegha da ina~vivisisiyapawopawo. ¹⁴Tuna kubiine aku kayowana da kwapukwapura vusi na ina~tavineme ma ini~tuwa, ina~makai da kakawasi ma natunatusi ina~koyagha bubunisi. Nakanani ina~berai da kata ghaviya Seitan ke kovokovoghina da kata vava ina~kiiviberoi. ¹⁵Kwapukwapura viya namada ikiibutaweta

da Seitan ekivikivini. ¹⁶Ma mikeda Keresiyana wavine ina rakaraka kamoni kwapukwapura viya emakamakai na wavinena ina~biga da ina~koyaghisi. Ke vaghina da nani vitana ekalesiya ina~veresi. Ma kwapukwapura kiikayokayosi, iyavo kava kii vivita kegha, ti kava ekalesiya ina~koyaghisi.

¹⁷Ma vinoraveraveyana, iyavo kava ekalesiya kamosiyai ebigabiga bubuna, edimadima bo ibeyebeyena, ti damsi na kovi~miiyesi ma bade kovokaravesi. ¹⁸Giruma katamana evonavona bo, “Maranai ox whiti egudagudai na kawana ke kona~kupotai.”^k ma bade evonavona bo, “Bigabiga wawayina ina biga kubiine na miiya ina~viiya.”^l ¹⁹Ma mikeda vinoraveraveyana sago ekalesiya kamosiyai ebigabiga bubuna ma wawayi sago ina~pisi kurim da tomowina kana vava ina~kiiviberoi na ina sisiya ke kuni~yanei. Mikeda wawayi ruwa bo aroba yavata matasiyai ikitai da tomowina berabero iberai na kuni~yanesi.^m ²⁰Ma iyavo kava berabero ina~beraberi na debiiyai keyeghisi da Keresiyana peyariisi ina~yabumana da ke nakanani ina~berai.

²¹God, Yesu Keriso ma aneya vovokaravisi matasiyai avonavonem da weni sisiyisi kekivina bubuni. Ma aviyavisina kuna~beraberi na wawayi peyariisi kurisi nakanani keberai, ma ke wawayi viya kava kurisi. ²²Ma ke kuni~yaghiyaghina da imam wawayi ku tepasi kuna~terei. Kunona i yawasa kuna~kita bubuni ma muriyai kuna~vinei da ekalesiya kamoni ini~bada. Ma wawayi viya berabero ina~beraberi na ke ku kamosi kuna~ruai. Keberai da tam maninim kavakava.

²³Ke okowa kava kunumai ma wain gisina yavata kunumai manawim kubiine, iyamna tam gubagubagim.

²⁴Wawayi viya i berabero na debiiyai takitakitai da namada takovi. Ma wawayi viya i berabero na gavugavuna ma karakava ina~rudeba. ²⁵Ma bade bera biibiisi nakanani. Viya debiiyai takitakitai ma viya na gavugavusi. Ma ke kovokovoghina da nani berasi biibiisi mara nonowa gavugavunai ina~makai, mara sago ina~rudeba.

6 ¹Wawayi iyavo kava ivi~sleiv, ti na vita ghamana ekavakavari. Ma ita~notai da i babada ita~vopepetisi ma ita~votekatekesi. Nakanani ina~berai da wawayi God kana vava ke ini~beroi ma bade ita vibeyebeyena ke ina~kiiviberoi. ²Ma sleiv wawayisi kamosiyai viya i babada namada Keriso ivi~tumaghane. Ma sleiv wawayisi nani babadisi ke ina~tereoruwesi, iyamna ti na Keresiyana varevaresisi vaghata ma yavata iti~nuwasago. Tuna kubiine nuwanuwasi kudubinai i babada

^k 5:18 Deut 25:4; Mat 10:10; Luk 10:7 ^l 5:18 Israel damsi whiti iyuyuna ma dowiyai itutura. Ma ox (Kau tomowina) ipiyei ma ivi~tugudagudai da whiti vavina ma yoghona iti~bogebogesi. Ma nani kamoni kawana ke ita~kupotai, iyamna maranai itugudaguda na whiti gisina ita~kanikani. ^m 5:19 Deut 17:6, 19:15

kubiisi ina~biga, ma i biga kamona aviyavisina biibiina epanapanani na i babada iyamna kudubina ina~viia. Weni sisiyisi kevi~beyebeyesi ma sisiya bagibagina keterei da ina~kivini.

Vibeyebeyena vibero ma mura vaghata.

³Ma meni wawayina vibeyebeyena vibero eberaberai, ina vibeyebeyena ke Bada Yesu Keriso ina vonavaghata bo ke Kerisiyana ina keta vaghata, ⁴tuna wawayina nuwanuwana kamona kayotata ivi~tupoi. Tuna neghaneghana, ke sago aviyavisina itakovi. Ina nota dowadowana kubiine, ina kayowana da ina~gamogamo wapawapa ma mara nonowa sisiya ini~kawapatei. Wawayi eberaberisi da ti mani kamosiyai inuwakapikapiyana, ma ivonapasipasiyana, turaturasi iavaberowesi ma wavuvirana eberaberai. ⁵Nota gwabisiyai kegha ma vonavaghata ivi~wapai. Ma enotanotai da Keriso ina biga ina~beraberai na nani kamona dobu ina mura ghamana ina~panani.

⁶Ma vonavaghata, tota Kerisiyana na aviyavisina gisina gwabitiyai na tinuwabiibiyei ma mura ghamanakina nuwanuwata kamona tapanani. ⁷Tatupuwa na ke sago aviyavisina kata~kavari ma kata~pisi. Ma bade maranai tarabobo na ke sago aviyavisina takavari ma tanae. ⁸Tuna kubiine na vavai ma gara gwabitiyai na tinuwabiibai. ⁹Ma iyavo kava dobu ina mura ghamana ematamatighei, ti damsi na ruyagha ina~panani. I kayowana neghaneghasi ma beroberosi eteretereoruwesi da Seitan ina ku poko ina~rui. I yawasa ina~resoi ma ini~beroi. ¹⁰Wawayi nuwanuwasi mane eviivii kirakiiyei na tuna ini~badesi da berabero bogii ma bogiiai ina~beraberai da mane ina~viiviiya. Ma vitumaghana wawayisi viya i kayowana ghamana da iti~mane kirakai na i vitumaghana ivi~beroi. Ti damsi isiwana ma i nuwapoya ipeyari ma i nuwavisi irakata.

Pol ina sisiya Timoti kurina.

¹¹Timoti, tam na God rapenai, tuna kubiine nani berasi keveruvuvurei. Keberai da am yawasa na maninina, God ina kayowana kava kekivini, kevi~tumaghana, kevi~nuwaviina, kemiirikikina ma kevopepeta. Kevi~rewapana da weni berasi na gwabimuwai ina~makai. ¹²Ma am nota evirewapana ma kevi~paparana kirakai da am vitumaghana kuna~vokikini ma yawasa makamakii nonowina ina vibiibiina kudubina kuna~vii yavui. Tuna yawasina kubiine God ikwatum ma koroto maghinosiyai kuvi~mamatarata da Keriso kuvi~tumaghane. ¹³God na bera kudubina dobuwai iyamoni. Ma Yesu Keriso na vonavaghata kudubina ivi~mamatarei maranai Pontiyas Pailat maghinonai imiimiiri da ivivi~tupavirevirei.ⁿ ¹⁴Ma God da Yesu Keriso matasiyai avonavonem

ⁿ 6:13 Jon 18:37

da weni sisiyisi bagibagisi kevotekatekei ma kenunura bubuni da wawaya ke ini~avaberowem. Keberai ina~nena da Bada Yesu Keriso ina~vovira kana ku mara. ¹⁵Ma God tuna kava iakovi da avi maranai ina~vovira. God na vovokaravina ma ina kina kava na bera kudubina kana Bada. Tuna kiikiivavo i Kiivavo ma babada i Bada. ¹⁶Tuna ina kina kava makamakii nonowina ma yasegana rewapanina kamoni emakamakai da wawaya ke kovokovoghina ina~miiririya kurina, ke sago wawaya ita~kitai bo ina~kitai. Kudubita tavokaravei ma rewapana taverei da mara nonowa ini~kiivavo. Amen.

¹⁷Keresiyana mumurisi kevonesi da ke ina~kayotata ma dobu ina mura ke ini~tumaghanei, iyamna karako mura gwabisiyai ma maram na ina~wapa. Ma God ini~tumaghanei. Tuna aviyavisina kudubina everevereta da nuwabiibiyai tamakamakai. ¹⁸Ma kevonesi da bera biibiisi ina~beraberi, mara nonowa ina~vereverena ma nimonimoriyai wawaya ini~vitesi. ¹⁹Weni berasi ina~beraberi na kanumisi kana mura ina~vovovidaburana. Tuna nakanani ma kowora bagibagina ita~rutakurei da karakava biibiina ina~panani. Ma nani maranai yawasa vaghata kunumai ina~viiya.

²⁰Timoti, aviyavisina God iverem na kekoyagha bubuni. Ma mikeda wawaya i nuwagiura vibero ina~vivisisiyei bo ina~vivigamowanei na keveruvuvuresi. ²¹Wawaya viya ivona da akova vaghata gwabisiyai ma kegha, vitumaghana ketana vaghata ivi~wapai.

Bada kurina ainowi da ina agabiibai tami peyarimi ina~veremi.